

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyně Martinou Kotouček Mikoláškovou ve věci

žalobkyně: **M. B.**, narozená X
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 7. 2025, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 9. 7. 2025, č. j. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) dodanou do datové schránky soudu dne 14. 8. 2025 domáhá zrušení rozhodnutí žalované označeného shora (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná zamítla její námitky a potvrdila své rozhodnutí ze dne 27. 3. 2025, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím žalovaná zamítla podle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

„zákon o důchodovém pojištění“) žádost žalobkyně o invalidní důchod, neboť podle posudku posudkového lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu (dále jen „IPZS“) ze dne 24. 3. 2025 není invalidní, neboť její pracovní schopnost poklesla pouze o 25 %.

2. Žalobkyně namítá nesprávně zjištěný skutkový stav – nesprávně posouzenou tíži jejího zdravotního postižení. Žalobkyně nesouhlasí se závěrem žalované, že Parkinsonova choroba, která byla určena jako hlavní příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně, odpovídá lehké formě (položce 3b). Žalobkyně podrobně vyjmenovala jednotlivé symptomy Parkinsonovy choroby, kterými trpí, a pro které má za to, že její tíže onemocnění odpovídá již položce 3c – středně těžkému postižení. Žalobkyně je přesvědčena o tom, že je u ní dán pokles míry pracovní schopnosti 60 % až 70 % při zohlednění dalších onemocnění.
3. Žalovaná s ohledem na námitky žalobkyně navrhla provést důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „organizační zákon“).
4. V replice žalobkyně uvedla, že nesouhlasí s vyjádřením žalované, která trvala na závěrech uvedených v napadeném rozhodnutí. Žalobkyně dále namítala systémovou podjatost IPZS a žalované
5. V průběhu jednání, jež byl soud povinen nařídit, neboť ve věci prováděl nad rámec správního spisu dokazování posudkem posudkové komise MPSV v Praze, žalovaná setrvala na svém procesním stanovisku. Žalobkyně se z jednání omluvila, odročení jednání nežádala. V přípisu vyjádřila, že souhlasí se závěry posudku posudkové komise MPSV v Praze. Soud neprováděl při jednání dokazování lékařskou zprávou ze Všeobecné fakultní nemocnice v Praze ze dne 23. 9. 2025 (MUDr. K. P., Ph.D.), neboť se s jejím obsahem seznámil prostřednictvím posudku posudkové komise, která tuto lékařskou zprávu zohlednila a má odborné znalosti ke zhodnocení oborných informací v ní obsažených. Soud neprováděl dokazování Lékařskou zprávou ze Všeobecné fakultní nemocnice v Praze ze dne 27. 5. 2025 (MUDr. K. P., Ph.D.), neboť je součástí správního spisu a správním spisem se dokazování neprovádí.
6. Soud ze správního spisu zjistil, že žalobkyně podala dne 14. 1. 2025 žádost o přiznání invalidního důchodu.
7. V posudku o invaliditě ze dne 24. 3. 2025, č. j. LPS/2025/119-PB_CSSZ, vypracovaném IPZS dospěla posudková lékařka k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je Parkinsonova nemoc, tedy zdravotní postižení uvedené v kapitole VI, položce 3b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 25 % s tím, že procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 vyhlášky nemění.
8. S odkazem na závěr posudku posudkového lékaře IPZS vydala žalovaná prvostupňové rozhodnutí ze dne 27. 3. 2025, kterým podle § 38 zákona o důchodovém pojištění zamítla žádost žalobkyně s odůvodněním, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně poklesla její pracovní schopnost pouze o 25 % a nejedná se tak ani o invaliditu prvního stupně.

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

9. Žalobkyně prvostupňové rozhodnutí napadla námitkami, ve kterých rozporovala zjištěný skutkový stav a žádala nové posouzení jejího zdravotního stavu. K námitkám doložila řadu lékařských zpráv.
10. Posudková lékařka IPZS zpracovala posudek ze dne 11. 6. 2025, a to na základě lékařských zpráv jako posudková lékařka v prvostupňovém řízení a dále na základě lékařských zpráv, které k námitkám doložila žalobkyně. Uzavřela, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobkyně je parkinsonský syndrom rozvíjející se od roku 2022, diferenciálně Parkinsonova nemoc či multisystémová atrofie, tedy zdravotní postižení uvedené v kapitole VI, položce 3b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 30 %. Posudková lékařka vyhodnotila, že léčba odpovídá lehké tíži onemocnění. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 vyhlášky o posuzování invalidity dále neměnila.
11. Na základě tohoto posudku žalovaná napadeným rozhodnutím ze dne 9. 7. 2025, jež žalobkyně převzala téhož dne, zamítla námitky žalobkyně a v odůvodnění odcitovala posudkové závěry s tím, že s ohledem na zjištěný pokles pracovní schopnosti nejsou splněny podmínky pro vznik nároku na invalidní důchod.
12. Soud poté, co ověřil, že žaloba byla podána včas, že je věcně i místně příslušným soudem a že napadené rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., přezkoumal napadené rozhodnutí v žalobou vymezeném rozsahu. Dospěl přitom k závěru, že žaloba je důvodná.
13. Soud s ohledem na argumentaci žalobkyně provedl důkaz posudkem posudkové komise MPSV v Praze ze dne 18. 11. 2025. Žalobkyně byla vyšetřena odbornou lékařkou z oboru neurologie. Posudková komise po rozboru všech posudkově významných lékařských zpráv shrnula, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je Parkinsonova nemoc, tedy zdravotní postižení uvedené v kapitole VI, položce 3b vyhlášky o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti z rozpětí 20-40% při horní hranici 40 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se s ohledem na další onemocnění ve smyslu § 3 vyhlášky o posuzování invalidity dále zvýšila o 10 %. Celková míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně tak činila 50 %. Posudková komise uvedla, že žalobkyně byla schopna výdělečné činnosti s podstatně menšími nároky na pohybové schopnosti a v podstatně menším rozsahu a intenzitě. Žalobkyně byla schopna vykonávat lehčí práce s využitím své kvalifikace a nabytých zkušeností, s vyloučením prací fyzicky a psychicky náročných, prací v riziku. Datum invalidity druhého stupně určila posudková komise lékařským nálezem z neurologie ze dne 27. 5. 2025, který podrobně dokladoval funkční postižení a tíži onemocnění. Platnost posudku určila komise do 31. 12. 2028, neboť podle poznatků lékařské vědy nebyly vyčerpány všechny možnosti léčby.
14. Relevantní právní úpravu posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod obsahuje § 39 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně. A konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně.
15. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod závisí především na odborném lékařském posouzení. Zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud se napadené rozhodnutí zakládá na posudku žalované; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle běžných zásad dokazování v soudním řízení správním (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). S ohledem na jeho mimořádný význam bývá tento posudek rozhodujícím důkazem, pokud z hlediska své úplnosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, které by správnost posudku mohly zpochybňovat (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003-54, publ. pod č. 511/2005 Sb. NSS, či ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20).

16. Požadavek (test) úplnosti a přesvědčivosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítal, a musí posudkové závěry náležitě odůvodnit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2015, č. j. 9 Ads 253/2014-52). Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity), přičemž jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se tu nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy posudková komise hodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení se podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí včetně případného navýšení podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.
17. Soud konstatuje, že komise při vypracování posudku vycházela ze vší dostupné zdravotnické dokumentace, včetně té, kterou předložila žalobkyně, a při svém jednání přešetřila zdravotní stav žalobkyně odbornou lékařkou. Komise hodnotila zdravotní stav žalobkyně komplexně a dospěla k závěru o existenci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, za jehož rozhodující příčinu označila Parkinsonovu nemoc, kterou podřadila pod kapitolu VI, položku 3b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti je stanovena pro tuto položku v rozmezí 20 až 40 %. Komise podrobně popsala jednotlivé projevy této nemoci, které se u žalobkyně vyskytují a na základě toho stanovila horní hranici poklesu pracovní schopnosti, tj. ve výši 40 %. Stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity ještě s ohledem na další onemocnění žalobkyně navýšila o 10 %. Posudek dle soudu splňuje požadavky úplnosti, přesvědčivosti a správnosti. V posudku byl popsán zdravotní stav a podstatná zdravotní postižení, která jsou rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a jejich rozsah. Řádně odůvodněno

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

bylo i zařazení zdravotního postižení podle vyhlášky o posuzování invalidity. Účastnice závěry posudku, ať již jde o stanovení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, míry poklesu pracovní schopnosti či data vzniku invalidity nikterak nezpochybnily.

18. Soud hodnotil úplnost a přesvědčivost posudku posudkové komise MPSV i ve vztahu k dalším podkladům, z nichž žalovaná vycházela. Po zvážení všech posudků zpracovaných ve věci posouzení pracovního potenciálu žalobkyně soud dospěl k závěru, že jako nejpersvědčivější, logický a vycházející z nejúplnějších podkladů lze hodnotit právě posudek posudkové komise MPSV v Praze ze dne 18. 11. 2025. Zdravotní stav žalobkyně hodnotila komplexně a dospěla k závěru o existenci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, přičemž odlišně od posudkových lékařek žalované vyhodnotila míru dopadu na pokles pracovní schopnosti žalobkyně. Posudková komise přitom velmi podrobně popsala jednotlivé projevy zjištěného onemocnění u žalobkyně. Zároveň byla žalobkyně i osobně před posudkovou komisí vyšetřena; při tomto vyšetření už poukázala i na zcela lehkou hypokinetickou dysarthrii, což je symptom vyskytující se už dokonce v položce 3c. Posudková komise také zohlednila další onemocnění žalobkyně, pro které navýšila celkovou míru poklesu pracovní schopnosti o 10 %. Soud považuje takové posouzení za přílehavější, neboť více odpovídá kumulaci zdravotních obtíží žalobkyně. Účastnice nevznesly proti posudku posudkové komise žádné výhrady a nenavrhly doplnění dokazování. Soud v této souvislosti připomíná, že řízení před správními soudy je ovládáno zásadou projednací, nikoliv vyšetřovací (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2010, č. j. 1 As 100/2009-129, či rozsudky téhož soudu ze dne 24. 10. 2013, č. j. 5 Afs 46/2013-28, a ze dne 5. 3. 2015, č. j. 7 As 279/2014-23), tzn., že skutkový stav je zjišťován v rozsahu účastníky tvrzeném a pomocí důkazů účastníky označených, přičemž platí, že každý z účastníků prokazuje ty skutečnosti, ze kterých vyvozuje pro sebe příznivé právní důsledky.
19. Soud vyšel ze závěrů posudkové komise a v návaznosti na ně uzavřel, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť vychází z nesprávně zjištěného skutkového stavu. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně činila ke dni vydání napadeného rozhodnutí 50 %. Jak vyplynulo z doplněného dokazování v řízení před soudem v podobě posudku posudkové komise MPSV, žalovaná v napadeném rozhodnutí nesprávně vyhodnotila intenzitu projevů onemocnění žalobkyně, což mělo dopad na správné stanovení poklesu pracovní schopnosti žalobkyně ve smyslu § 2 vyhlášky o posuzování invalidity, což ve svém důsledku vedlo k nesprávnému posouzení žádosti žalobkyně o přiznání invalidního důchodu.
20. K námitce systémové podjatosti, kterou žalobkyně uplatnila poprvé až v replice dodané do datové schránky soudu dne 13. 10. 2025, soud konstatuje, že tato námitka byla uplatněna opožděně, proto se ní nemohl věcně zabývat. Pouze stručně a nad rámec nezbytného odůvodnění soud konstatuje, že soulad právní úpravy, která upravuje činnost posudkové komise, s ústavním pořádkem potvrdil opakovaně Ústavní soud (viz například nálezy ze dne 1. 11. 1995, sp. zn. II ÚS 92/95, publikovaný ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu ČR svazek 4 pod č. 72). K tomu srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2018, č. j. 10 Ads 121/2017-44)

Závěr a náklady řízení

21. Soud tudíž vyšel z odůvodněných závěrů posudkové komise a v návaznosti na ně uzavřel, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť vychází z nesprávně zjištěného skutkového stavu, a neobstojí proto ani jeho odůvodnění. Proto soud napadené rozhodnutí zrušil jako nezákonné (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaná vázána právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) a současně je povinna mezi podklady svého rozhodnutí zařadit i posudek Posudkové komise MPSV v Praze ze dne 18. 11. 2025, jakož i lékařské zprávy, o které se tento posudek opírá (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
22. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. V případě žalobkyně, která byla ve věci úspěšná, a náležela by jí plná náhrada nákladů řízení, soud se soudního spisu žádné náklady nezjistil (např. poštovné, žalobkyně se ani neúčastnila jednání, aby mohla uplatnit jízdné. Proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 16. prosince 2025

Martina Kotouček Mikolášková v. r.
soudkyně